

Karin Friis Plums prædiken 3. søndag efter påske

Taler

Karin Friis Plum
Sognepræst

Sted

Skelager Kirke

Omstændigheder

Prædikentekster:

Anden Mosebog kapitel 3, vers 1-14

Johannesevangeliet kapitel 14, vers 1-11 samt kapitel 18, vers 38

- 1 *Det er som Pilatus med vaskede hænder
at høre et svar
på sandhedens spørgsmål, der piner og brænder:
Hvem er det, han var?*
- 5 *Han er den, der viser os vejen til livet,
hvor alt, hvad vi får, kan vi tage for givet¹*

10 *Jeg er vejen og sandheden og livet*

"Hvad er sandhed?" Sådan spurgte Pontius Pilatus, da Jesus fortalte ham, at han
15 var kommet for at vidne om sandheden. Hvor vidt Pilatus dengang egentlig
forventede noget svar, ved vi ikke. Men han vaskede sine hænder som symbol
på, at han var uden skyld og ansvar i henrettelsen af Jesus. Alligevel gik han hen
til fængslet og låste døren op, så røveren Barabbas kunne gå fri i stedet for Jesus.
Alligevel lod han Jesus pine og piske og korsfæste. Derfor har han fået sit navn
20 med i Trosbekendelsen, endda lige efter Jomfru Marias: "Pint under Pontius
Pilatus", står der, ganske raffineret, sådan at Pilatus ikke får skylden, men dog
ansvaret. Det var under ham, i hans tid som statholder, det skete. Sådan huskes
han til evig tid, så længe trosbekendelsen læses og synges.

25 For i spørgsmålet om sandhed er det umuligt at forholde sig neutral. Alting er
ikke lige godt, alting er ikke lige gyldigt. Så bliver det netop ligegyldigt. Pilatus

nægtede at tage stilling og blev så netop ansvarlig. Han ville være fri, men blev netop bundet. De alt for renskurede hænder blev snavsede, sådan som det sker,
30 når vi forsøger at knibe udenom og ikke vil blande os i, hvad der er ret og vrang.

Også Moses forsøgte at knibe udenom, da hans folk led under egypternes undertrykkelse. Efter i affekt at have dræbt en slavefoged flygtede han langt væk til et sted, hvor ingen kendte ham, og han fik sig der en ny tilværelse med kone
35 og børn – endda med en ny religion, en ny sandhed. Men Gud kan man ikke flygte fra, heller ikke fra den tjeneste, han forlanger. Sandhedens Gud viste sig for Moses på bjerget i en brændende tornebusk og sendte ham tilbage til Egypten for at befri sit folk. Der var ikke nogen håndvask at vaske hænder i, kun ørkenens brændende sand at bore hælene ned i, kun undskyldningerne,
40 utilstrækkeligheden og de manglende talegaver at henvise til, men Gud tvang ham – ikke med trusler – men med sit løfte om at følge ham, når han befriede folket og førte det ud af Egypten. Og Gud holdt sit løfte og gik foran israelitterne i en skystøtte og viste dem vejen gennem ørkenen.

45 Sådan en skystøtte kunne Jesu disciple også ønske sig på deres vandring gennem det, som kunne se ud som en ørkenvandring. De har adlydt Jesu ord, når han kaldte "følg mig" og fulgt ham på vandringen frem mod døden. De har i tre år haft ham som vej-leder, guide, både i verdens og i Guds virkelighed.

50 Ikke så sært, at de føler sig forladt og vildfarne, da han skal forlade dem for at gå derhen, hvor de ikke kan følge ham. Nu skal de overlades til angsten og tvivlen, nu har deres tro ikke noget konkret holdepunkt, nu har de det som israelitterne, hver gang skystøtten i ørkenen forsvandt ud af syne, og senere i Kanaans land, når den synlige velsignelse i hus og på mark forlod dem.

55 Nu har de det som os, når vi i modgang, sorg og tvivlrådighed føler os forladt af Gud og hver mand.

Da er det Jesus siger: "Jeres hjerte må ikke forfærdes." Tro på Gud og tro på mig.
60 For I er ikke forladt, I er ikke faderløse. I skal være, hvor jeg er. Nemlig der, hvor der er tro og tillid til Guds løfter.

Derfor skulle han dø. Derfor skulle han gennemtrave den længste og goldeste ørkenvandring, den største ensomhed. Han skulle bære disciplenes og vores
65 angst, ensomhed og tvivl hjem til Gud og lægge det hele i hans hænder.

Ved at overgive sig til døden i tillid til Gud satte Jesus sit liv ind for vores tro.

70 Vi kan blive forfærdede som Peter, tvivlende og rådvilde som Thomas, ønske beviser som Filip, vi ligner dem alle, men midt i angsten kan vi lade håbet få overtaget, vi kan lade tvivlen afløses af livsmodet, vi behøver ikke søge efter et ståsted. Det er givet os. Vi behøver ikke finde vej, den finder os. Vi behøver ikke søge efter sandheden, den er tilhvisket os.

75 Jeg er vejen, sandheden og livet, siger Jesus. Den eneste, der med autoritet kan sige "jeg." Den eneste, hos hvem der er overensstemmelse mellem ord og handling, den eneste, som er selv hjemme og derfor kan lede os hjem. Han er både vejleder og vejen selv.

80 Han sagde det til sine disciple, som skulle vandre videre uden ham, men alligevel med ham. Han siger det stadig til trøst og opmuntring for os, som skal vandre gennem et liv, som til tider kan forekomme uoverskueligt og grænseløst, til andre tider begrænset og afvisende.

85 Dagen efter han lovede os plads hos sin far, blev han ført ud til bjerget, hvor han døde, tre dage efter opstod han fra de døde af gravens hul. Det kan være svært at tro – for disciplene og os, som lever efter påske. Det må runge som en hul påstand. Langt vanskeligere at tro på end en brændende og talende tornebusk –
90 eller alle de andre stemmer, som lokker os med fristende tilbud og nemme løsninger. Allerede kort tid efter at vi har hørt påskeevangeliet, er vi ved at glemme det. Vores hjerte er som en tom grav, vi leder igen efter Gud, søger igen et holdepunkt, spørger som Pilatus: Hvad er sandhed?

95 Men spørgsmålet er forkert stillet. Det kan der netop ikke svares på. Svaret blæser i vinden. Det spørgsmål, der kan svares på, det spørgsmål, som passer til svaret, er ikke hvad, men: Hvem er sandhed? Hvem er den sande Gud? Så kan der svares. Svaret stod lige foran Pilatus som en levende virkelighed. Kristus som sandheden om Gud.

100 Den sande Gud er en Gud, der ikke er for fin til at få snavsede hænder og fødder ved at begive sig ud i verden. Det er en Gud, som ikke vasker sine hænder som tegn på, at vi er ham ligegyldige. Det er en Gud, som heller ikke vil være ligegyldig, lige så gyldig som andre. Det er en Gud, som gør krav på at være

sandheden.

For sandheden er ikke objektiv, den er ikke demokratisk. Den er ikke et valg mellem en mangfoldighed af muligheder. Nej, sandheden er én. Sandheden kan
110 vi leve i, og den kan leve i os. Den lever i os og med os og viser os vej til Gud midt i det liv, hvor vi ikke kan blive fri for at få hænder og hjerter griset til med snavs, som vi umuligt selv kan vaske af. Det er som med kærligheden. Vi kan ikke vælge at elske, vi kan ikke vælge, hvem vi elsker. Vi må leve i kærligheden.

115 Derfor døber vi vore børn til at høre den sande Gud til. Vi tager stilling for dem, fordi vi ønsker dem det bedste. Vi giver dem ikke et katalog over forskellige religioner og ideologier, som de kan forholde sig til, ligesom vi heller ikke lader dem vælge skole og børnehave, bolig og andre livsvigtige sager. Vi vælger for dem, så de kan lade sig vælge.

120 Hvad er sandhed? spurgte Pilatus. En senere tid har ladet ham få et svar. Svaret på, hvem, der er sandheden. Der findes nogle tekster, som ikke står i Bibelen, hvori det fortælles, at spørgsmålet blev ved med at pine Pilatus efter Jesu død og opstandelse, og at han og hans hustru blev kristne. Pilatus omvender sig til den
125 Gud, der svarede: Jeg er vejen, sandheden og livet. Han vidner om ham over for kejseren i Rom, og i en del af kirken er han oven i købet blevet betragtet som helgen på grund af sin omvendelse og martyrdød. De rene hænder fik sandhedens smuds på sig.

130 Sådan får vi endnu en skikkelse at spejle os i. Derfor kan vi føje et ekstra vers på salmen om de skikkelser, som Jesus mødte i tiden efter sin opstandelse, personer, som vi kan identificere os med, mennesker med samme spørgsmål, som vi kan finde på at stille.

135 Salmens digter har givet mig lov til at svare således på spørgsmålet: Hvad er det at møde den opstandne mester?:

*Det er som Pilatus med vaskede hænder
at høre et svar*

140 *på sandhedens spørgsmål, der piner og brænder:
Hvem er det, han var?
Han er den, der viser os vejen til livet,
hvor alt, hvad vi får, kan vi tage for givet*

145 1. Karin Friis Plum har selv tilføjet dette vers til salmen, Hvad er det at møde den opstande
mester

Kilde

Karin Friis Plum: "Det er som at løftes af mægtige hænder. Opstandelsesprædikener", s. 71-77. Forlaget
Ådalen. 2011.

150

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

3. søndag efter påske, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

155

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/karin-friis-plums-praediken-3-sondag-efter-paske>

160

165

170

175

180